บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรืองเป็นแบบแผนและเอกลักษณ์ประกอบด้วย ศาสนา ภาษา วรรณกรรม ศิลปกรรม หัตถกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นแบบแผนอันดีงาม เป็นมรดกตกทอดจากอดีตจวบจนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติ มีการพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงมาหลายยุคสมัย รูปแบบของหน่วยงานเริ่มจากกองวัฒนธรรม สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ และจัดตั้งเป็นกระทรวงวัฒนธรรมเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2495 โดย จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีเวลานั้น ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมด้วย เนื่องจากสภาวะผันแปรทางการเมืองในปี พ.ศ. 2501 กระทรวงวัฒนธรรมถูกยุบเลิก โดยโอนย้ายเป็นกองวัฒนธรรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรมได้รับการสถาปนาขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2545 ถือเป็น 1 ใน 6 กระทรวงใหม่ จาก 20 กระทรวงหลักของประเทศ ตามนโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล (กระทรวงวัฒนธรรม, 3 มีนาคม 2546)

ในด้านวัฒนธรรมก็ได้มีกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวข้อง โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวัฒนธรรม ประกอบด้วย มาตรา 46 มาตรา 69 มาตรา 73 มาตรา 80 มาตรา 81 มาตรา 289 มีข้อความระบุถึงจารีตประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ว่าเป็นสาระสำคัญของชุมชน เป็นต้นว่า มาตรา 289 กล่าวว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น...การจัดการศึกษาภายในท้องถิ่น...ต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย" และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 หมวด 4 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มาตรา 45 ข้อ 8 "บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น"

นโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 กำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนของ การบำรุงรักษา ตลอดจนจัดระบบสาธารณะ เพื่อประโยชน์

ของประชาชนในท้องถิ่นในด้านศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ตลอดจนการจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ (มาตรา 16 (11) มาตรา 17 (18)(20) (กระทรวงวัฒนธรรม, 2546. เว็บไซด์)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 78 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐบัญญัติให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง มีอิสระในการดำเนินงาน โดยมีใจความสำคัญดังนี้

"มาตรา 78 รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เองพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น... รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น" บทบัญญัติดังกล่าวถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นแนวทางที่รัฐจะดำเนินการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองหรือดูแลท้องถิ่นของตนมากขึ้น ซึ่งผลที่ตามมาคือเป็นการแบ่งเบาภาระของส่วนกลาง นอกเหนือจากบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังได้บัญญัติไว้ในหมวด 9 เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นรวม 10 มาตราด้วยกัน คือ มาตรา 282 ถึง มาตรา 290 (นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2543. หน้า 91)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จัดได้ว่า เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่เริ่มจัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด ในส่วนที่อยู่นอกเขตรับผิดชอบของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ และสร้างความเจริญให้กับพื้นที่เช่นเดียวกับเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริการส่วนจังหวัดถูกจัดตั้งขึ้นทุกจังหวัด ๆ ละแห่ง เพื่อให้สอดรับกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ในเรื่องการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น จึงได้มีการยกเลิก พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 และได้กำหนด เป็นพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 นับแต่นั้นเป็นต้นมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่เป็นนิติบุคคล มีรายได้ ทรัพย์สิน และพนักงานเป็นของตนเอง มีพื้นที่รับผิดชอบเท่ากับเขตจังหวัด มีบทบาทหน้าที่จะเน้นที่ด้านการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ประสานและให้ความร่วมมือแก่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นต่างๆ ในจังหวัด คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ดำเนินกิจกรรมในส่วนที่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ไม่มีความพร้อม ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น พ.ศ. 2541 เพื่อมีไว้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง (วรรณา เจียมศรีพงษ์, 2542. หน้า 113 – 115)

ตามบัญญัติให้อำนาจในการปกครองส่วนท้องถิ่นได้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมในชุมชนของแต่ละท้องถิ่น โดยมีความสัมพันธ์ต่อวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น เป็นจุดกำเนิดของภูมิปัญญา และเทคโนโลยีของท้องถิ่น ในการดำรงชีพของชุมชนรวมถึงการพัฒนาในทุกด้าน ให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ดังที่ กรมการปกครอง (2538. หน้า 9) กล่าวถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น สรุปได้ว่า การปกครองแบบนี้ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาทางอาชีพและเศรษฐกิจ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทางด้านการเมืองการบริหาร การพัฒนาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาทางด้านสังคม การพัฒนาทางด้านวัฒนธรรม เป็นต้น ประเวศ วะสี (2533. หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่า เรื่องของวัฒนธรรมเป็นเรื่องของมนุษย์ เพราะหากเราแยกกระบวนการทางชีวภาพออกไปแล้ว กระบวนการต่างๆ ของมนุษย์เป็นวัฒนธรรมทั้งหมด ดังนั้นการพัฒนาที่เป็นสัมมาพัฒนาจึงควรเป็นการพัฒนาที่มีวัฒนธรรมเป็นฐานเป็นตัวตั้ง และความสำคัญของวัฒนธรรมที่อยู่คู่กับสังคม จึงแยกออกจากกันไม่ได้ ดำรง ฐานดี (2523. หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า สังคมกับวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ เสมือนหนึ่งเหรียญกษาปณ์ข้างหนึ่งจะเป็นหัวอีกข้างหนึ่งจะเป็นก้อย ซึ่งติดตามกันเสมอ สังคมคือกลุ่มคน เมื่อกลุ่มคนนั้นแสดงพฤติกรรมอะไรออกมาสิ่งนั้นเราเรียกว่า "วัฒนธรรม"

กระทรวงวัฒนธรรมได้แบ่งเขตตรวจราชการ ออกเป็น 10 เขตในส่วนภูมิภาค และอีก 1 เขตในส่วนกลางของจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในการแบ่งเขตตรวจราชการแต่ละเขตนั้น ใช้หลักเกณฑ์ในการแบ่งคือ การแบ่งเขตให้มีขนาดเล็กลงและมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน ระยะทางในการเข้าถึงพื้นที่เพื่อไปตรวจเยี่ยม ติดตามประเมินผล หรือการดำเนินงานในภาระกิจต่างๆ ของผู้ตรวจราชการเขต จะต้องใช้ระยะเวลาในการเดินเข้าพื้นที่ได้ไม่เกิน 3 ชั่วโมง โดยทางรถยนต์ ซึ่งเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร อุทัยธานี และนครสวรรค์ ซึ่งแต่ละจังหวัดก็มีเอกลักษณ์วัฒนธรรมเป็นของตนเอง ทัศนีย์ ทองสว่าง (2543. หน้า 468 – 470) กล่าวถึงองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ร่วมมือกับรัฐบาลไทยในการที่จะคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติที่สำคัญของประเทศให้คงอยู่ ในปี พ.ศ. 2534 คณะกรรมการมรดกโลกได้พิจารณารับรองแหล่งมรดกโลกของไทย โดยที่จังหวัดสุโขทัยและจังหวัดกำแพงเพชรนั้นได้มีอุทธยานประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ มีลักษณะงานทางสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นเป็นตัวแทนศิลปกรรมสยามยุคแรก ซึ่งบ่งบอกอารยธรรมการสร้างเมืองที่ยิ่งใหญ่เมื่อครั้งในอดีตของกรุงสุโขทัย และจังหวัดอุทัยธานีก็มี

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง – ทุ่งใหญ่นเรศวร ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าที่สงวนไว้ใกล้จะสูญพันธ์ ที่มีคุณค่าและความสำคัญทางชีววิทยาและนิเวศวิทยา ซึ่งได้เกี่ยวข้องกับการดำเนินวิถีชีวิตและมีคุณค่าทางด้านวัฒนธรรมในจังหวัดนั้นๆ เป็นอย่างยิ่ง

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะส่งเสริม และอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมให้คงอยู่ ซึ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวจะผลักดันงบประมาณ สนับสนุนโครงการด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมของจังหวัดตนเอง ตลอดจนการที่จะทำให้ประชาชนเกิดความรักและความหวงแหนในวัฒนธรรมที่ดีงามในอดีต มิให้สูญหายไปตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งถือเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการส่งเสริมวัฒนธรรมให้คงอยู่ที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งของแต่ละจังหวัด เมื่อดูผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมาของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประจำปี 2545 ที่ดูจากจำนวนโครงการที่ดำเนินการได้จริง จากข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2545 โดยมีการอนุมัติ แผนงานหลักที่เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมในชุมชน ซึ่งจัดอยู่ในแผนงานพัฒนาสังคม สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม

ลำดับ	จังหวัด	โครงการดำเนินการได้จริง	โครงการส่งเสริมด้านวัฒนธรรม	หมายเหตุ
1.	อุทัยธานี	162	2	
2.	กำแพงเพชร	189	6	
3.	สุโขทัย	284	12	
4.	นครสวรรค์	143	19	
5.	ตาก	120	6	

โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่ามีโครงการที่สามารถดำเนินการได้จริงที่ส่งเสริมด้านวัฒนธรรมมีจำนวนน้อยมาก ซึ่งเมื่อเทียบกับการพัฒนาในจังหวัดในด้านอื่นๆ ซึ่งคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ก็ไม่ถึง 10 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนโครงการที่ปฏิบัติจริงในปี 2545 แนวคิดที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรม จึงไม่เด่นชัดในการที่จะส่งเสริมวัฒนธรรมต่างๆ ของจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเห็นได้จากการเป็นผู้สนับสนุนในเทศกาลต่างๆ

ดังนั้น ระดับของการปฏิบัติตามบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม และแนวคิดในการพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะชี้ให้เห็นแนวทางในการพัฒนาด้านวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัดให้ดีขึ้น ซึ่งจะแสวงหาแนวคิดที่ดีและเหมาะสมนำไปสู่การปฏิบัติที่เห็นผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม และมีผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมให้มีความคงอยู่ พร้อมทั้งสามารถที่จะนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวกับจังหวัดอื่นๆ ได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง "ศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทและแนวคิดการพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม" โดยจะสามารถสะท้อนภาพรวมในแนวทางการพัฒนาด้านวัฒนธรรมที่ยั่งยืน และการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของประเทศแต่ละจังหวัด สืบต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทในด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม ตามตัวแปรด้านสังคมประชากรในด้านเพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จในการศึกษา อาชีพหลัก ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

3. เพื่อศึกษาแนวคิดในการพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการปฏิบัติตามบทบาท และแนวคิดในการพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม

2. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ที่ใช้ข้อมูลในการวางแผนในการร่วมดำเนินส่งเสริมวัฒนธรรม ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม

3. สามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ และเป็นแนวทางให้ผู้อื่นได้ศึกษา ค้นคว้าวิจัยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้าไว้ดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่จะศึกษา ได้แก่

1.1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ สุโขทัย ตาก อุทัยธานี นครสวรรค์ และกำแพงเพชร

1.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม มีจำนวนทั้งสิ้น 144 คน ประกอบด้วย

1.2.1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 24 คน

1.2.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก จำนวน 24 คน

1.2.3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน

1.2.4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน

1.2.5 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 36 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 ตัวแปรอิสระ ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

2.1.1 ตัวแปรในด้านสังคมประชากร ได้แก่

- เพศ
- ช่วงอายุ
- ระดับการศึกษา
- สาขาที่สำเร็จในการศึกษา
- อาชีพหลัก
- ตำแหน่ง
- ประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม การปฏิบัติตามบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมด้านต่างๆ คือ

2.2.1 การอนุรักษ์วัฒนธรรม

2.2.2 การพัฒนาวัฒนธรรม

2.2.3 การเผยแพร่วัฒนธรรม

2.2.4 การศึกษาวัฒนธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวคิดการพัฒนา หมายถึง กระบวนการคิดของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม พัฒนาทางวัตถุ และการพัฒนาทางจิตใจ ที่มีต่องานด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการพัฒนาที่ดีขึ้น ที่เกี่ยวกับศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

บทบาท หมายถึง พฤติกรรมใดๆ ที่ได้กระทำหรือแสดงออกมา ตามภาระหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่ได้เป็นลายลักษณ์อักษร หรือมอบหมายจากผู้มีอำนาจหรือสังคมมอบให้ โดยจะเน้นบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีต่อด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมในจังหวัดของตน

บทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม หมายถึง การกระทำใดๆ ตามภาระหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ได้ส่งผลให้วัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ได้มีการพัฒนาก้าวหน้าไปทิศทางที่เหมาะสมหรือดีขึ้น ได้แก่ การอนุรักษ์ การพัฒนา การเผยแพร่ และการศึกษาวัฒนธรรม

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตต่างๆ ของจังหวัด ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของปวงชนจังหวัดนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใดๆ ซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี ตาก กำแพงเพชร และสุโขทัย

การส่งเสริมวัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่ส่งผลผลให้วัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ได้มีการพัฒนาก้าวหน้าไปทิศทางที่เหมาะสมหรือดีขึ้น ได้แก่ การอนุรักษ์ การพัฒนา การเผยแพร่ และการศึกษาวัฒนธรรม ปรากฏรายละเอียดดังนี้

1. การอนุรักษ์วัฒนธรรม หมายถึง การพิทักษ์รักษา และธำรงไว้ซึ่งเกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2. การพัฒนาวัฒนธรรม หมายถึง การริเริ่ม สร้างสรรค์ และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับยุคสมัย บังเกิดคุณประโยชน์แก่ชีวิต สังคม และธรรมชาติ โดยที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทย

3. การเผยแพร่วัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมใดๆ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้รับข่าวสารความรู้ได้รู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมในส่วนเกี่ยวกับ

ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รวมถึงตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมนั้นๆ

4. การศึกษาวัฒนธรรม หมายถึง การสำรวจ ศึกษาวิจัยรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมนั้นๆ อย่างลึกซึ้ง

ลักษณะทางสังคมประชากร หมายถึง ภาพรวมโดยทั่วไปของบุคคลทางสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสังคมประชากร ประกอบด้วย เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จในการศึกษา อาชีพหลัก ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

เขตตรวจราชการที่ 8 กระทรวงวัฒนธรรม หมายถึง จังหวัดที่มีการรวมพื้นที่เพื่อใช้ในการตรวจ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานราชการของผู้ตรวจราชการเขต ที่สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม โดยประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย นครสวรรค์ และอุทัยธานี

สมมุติฐานของการวิจัย

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีลักษณะทางสังคมประชากรต่างกัน มีบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมไม่ต่างกัน